www.spojnik.com

8 Edycja Przystanku Historia IPN Nowy Jork.

W dniach od 17 do 20 listopada 2019 roku odbędzie się 8. edycja Przystanku Historia IPN Nowy Jork. Poświęcona będzie tematyce zbrodni ludobójstwa dokonanej przez NKWD na polskiej ludności zamieszkującej ZSRS. Prelekcję na temat: „Rozkaz nr 00485. Antypolska Operacja NKWD na sowieckiej Ukrainie 1937-1938" poprowadzą: dr Mariusz Żuławnik oraz Paweł Zielony. Wykładowi towarzyszyć będzie otwarcie wystawy IPN o tym samym tytule autorstwa: Sergiusza Kazimierczuka, Mariusza Kwaśniaka, Pawła Zielonego oraz dra Mariusza Żuławnika.

Prezentacja wystawy objęta jest Patronatem Narodowym Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy w Stulecie Odzyskania Niepodległości.

Wystawa "Rozkaz nr 00485. Antypolska operacja NKWD na sowieckiej Ukrainie 1937-1938" została przygotowana w języku polskim i angielskim. Na 16 planszach przedstawione zostały losy osób represjonowanych w ramach „operacji polskiej" przeprowadzonej przez NKWD w Związku Sowieckim w latach 1937–1938. Aresztowanych mężczyzn oskarżano o przynależność do Polskiej Organizacji Wojskowej, nieistniejącej od 1921 r., która miała rzekomo prowadzić działalność szpiegowsko-wywrotową na rzecz II Rzeczypospolitej. Na większości z nich wykonano wyrok śmierci. Żony „szpiegów" lub „wrogów ludu" były zsyłane na 5 do 10 lat do Kazachstanu za to, że nie informowały organów władzy sowieckiej o „kontrrewolucyjnej działalności szpiegowskiej" męża. Ich dzieci często odsyłano do domów dziecka lub więziono w obozach i koloniach pracy. W ramach „operacji polskiej" prześladowano nie tylko Polaków, lecz i osoby innych narodowości, w tym także Ukraińców.

Ekspozycja powstała dzięki materiałom archiwalnym, przekazanym do IPN przez ukraińskie Państwowe Archiwa Obwodowe w Odessie, Chmielnickim i Winnicy. Dokumenty wytworzone przez NKWD są dowodem planowej, zbrodniczej działalności sowieckiego aparatu represji, która nigdy nie miała zostać ujawniona. W ramach „operacji polskiej" w ZSRS aresztowano ponad 143 tys. osób. Spośród nich co najmniej 111 tys. skazano na karę śmierci. Blisko 30 tys. Polaków zesłano do łagrów. Tylko na Ukrainie, gdzie znajdowało się największe skupisko ludności polskiej w ZSRS, osądzono 55 928 osób, z których 47 327 zamordowano.

Dotychczas wystawa była prezentowana w Chmielnickim, Winnicy i w Odessie na Ukrainie oraz w Warszawie, Gdańsku i Elblągu.

Miejsca wystaw i spotkań otwartych
- Niedziela, 17 listopada, godz.1.00pm – kościół pw. św. Stanisława BM, 101 East 7th, New York, NY 10009
- Środa 20 listopada, godz. 7.00 pm Polska Fundacja Kulturalna w Clark, 177 Broadway, Clark, NJ 07066

Bezpośrednio po zakończeniu Przystanku będzie możliwość wypożyczenia wystawy. Do wystawy dołączony jest katalog w wersji polsko-angielskiej. Organizacje zainteresowane prezentacją wystawy w swoich placówkach prosimy o kontakt na email:info@pamiec.us.

Warsztaty metodyczne dla nauczycieli

Zapraszamy wszystkich nauczycieli do udziału w warsztatach, które poprowadzą pracownicy Archiwum IPN.

Warsztaty odbędą się we wtorek 19 listopada, o godz.6.30 pm w Szkole Polskiej Fundacji Kulturalnej w Clark przy 177 Broadway, Clark, NJ 07066. Zgłoszenia prosimy wysyłać do p. Iwony Stępniewskiej na adres: pcf@pcfnj.org.

Na warsztatach będą rozprowadzane najnowsze teki edukacyjne „Operacja Polska NKWD 1937-1938" zawierające gotowe materiały i opracowanie tematu: scenariusze lekcji, zdjęcia, film DVD, tablice, biogramy. Zachęcamy nauczycieli do bliższego zapoznania się z tą tragiczną, choć niestety mało znaną tematyką ludobójstwa na polskiej ludności przeprowadzonej przez NKWD w latach 1937-1938.

„Operacja polska" NKWD przeprowadzona w okresie Wielkiego Terroru w Związku Socjalistycznych Republik Sowieckich jest bez wątpienia jedną z największych zbrodni o znamionach ludobójstwa w historii Europy XX w. Na mocy rozkazu nr 00485 z 11 sierpnia 1937 r., wydanego przez ludowego komisarza spraw wewnętrznych ZSRS Nikołaja Jeżowa, pod rzekomym zarzutem przynależności do Polskiej Organizacji Wojskowej (POW) prowadzącej rzekomo działalność szpiegowsko-wywrotową na rzecz Polski represjonowano nie mniej niż 139 835 osób, z czego zamordowano – najczęściej strzałem w tył głowy – nie mniej niż 111 091. Zdecydowaną większość ofiar „operacji polskiej" NKWD stanowili Polacy, ale wśród represjonowanych znaleźli się też Rosjanie, Ukraińcy, Białorusini, Żydzi i przedstawiciele innych grup narodowych i etnicznych zamieszkujących ZSRS. Dodatkowo, na podstawie rozkazu nr 00486 z 15 sierpnia 1937 r., wydanego również przez Nikołaja Jeżowa, represjom poddano żony i dzieci skazanych „zdrajców Ojczyzny".
W okresie Wielkiego Terroru Polacy mieszkający w ZSRS stali się także ofiarami krwawej czystki przeprowadzonej przez Stalina w Armii Czerwonej, służbie bezpieczeństwa i aparacie partyjnym. Jednak to wielkie masowe operacje wymierzone m.in. w „niechciane narody" sprawiły, że bolszewicki terror zapisał się w historii jako „wielki". „Operacje narodowościowe" dosięgły m.in. żyjących w ZSRS Niemców, Polaków, Łotyszy, Estończyków, Greków, Koreańczyków, Finów i Chińczyków.
Antypolska operacja przeprowadzona przez NKWD wyróżniała się skalą zbrodni i okrucieństwem. Polacy ginęli prawie czterdziestokrotnie częściej niż inni obywatele ZSRS. Szacuje się, że w okresie Wielkiego Terroru życie straciło co najmniej 200 tys. naszych rodaków.
Mimo tak olbrzymiej skali zbrodni „operacja polska" NKWD z lat 1937–1938 do dziś nie zaistniała w masowej wyobraźni. Wątek ten nie był podejmowany w literaturze, filmie, teatrze, muzyce itd. Informacja o zbrodni nie znalazła się też w programach szkolnych, a literatura naukowa przedmiotu jest, jak na rozmiar zjawiska, znikoma. W okresie PRL temat terroru lat trzydziestych XX w. został sprowadzony jedynie do „okresu stalinowskich błędów i wypaczeń", kiedy to ofiarami byli członkowie Komunistycznej Partii Polski. Z kolei w pamięci Zachodu Wielki Terror jest utożsamiany wyłącznie z nagłośnionymi procesami pokazowymi czołowych przywódców bolszewickich.
Źródło portal o Operacji Polskiej NKWD www.operacja-polska.pl

Goście Przystanku Historia:
dr Mariusz Żuławnik - historyk i archiwista, zastępca dyrektora Archiwum IPN, współautor wystawy "Rozkaz nr 00485".
Paweł Zielony - archiwista, główny specjalista w Wydziale Zasobów Cyfrowych Archiwum IPN, współautor i kustosz wystawy "Rozkaz nr 00485".

Serdecznie zapraszamy!

www.polonijk.com

Stowarzyszenie Pamięć, NY, NJ

www.spojnik.com